

ВИСОШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
ВСС - 98	26 -11- 2019

О Т Г О В О Р И
от Николай Найденов Найденов – кандидат за административен
ръководител – апелативен прокурор на Апелативна
специализирана прокуратура

на зададените на основание чл. 50, ал.1 от Наредбата за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт във връзка с чл.194а, ал.6 от ЗСВ въпроси, поставени от Български институт за правни инициативи

1.Резултатите от изследването „Нагласи на магистратите към създаване на механизъм за търсене на дисциплинарна и наказателна отговорност на главния прокурор, председателя на ВКС и председателя на ВАС“ проведено по поръчка на БИПИ през 2019 г. показват, че 54,5% от прокурорите и 67% подкрепят промяната на чл.126, ал.2 от КРБ по отношение на функциите на главния прокурор. Вие виждате ли перспектива и необходимост от такава промяна? Кой, според Вас, би могъл да извършва независимо разследване срещу главния прокурор, председателя на ВКС и председателя на ВАС?

ОТГОВОР:

Главната задача, която основният закон възлага на Прокуратурата, е да следи за спазването на законността. Поради това, че тя е единна, е изградена йерархично. Най-високо ниво в тази йерархия заема главният прокурор, който осъществява надзор за законност и методическо ръководство върху дейността на всички прокурори и следователи за точното и еднакво прилагане на закона и защита на законните права на гражданите, юридическите лица и държавата. Отговорът ми на първи въпрос е, че най-добрата защита на съдебната система е нейният консерватизъм, защото той предполага стабилност – поради това и не намирам необходимост да бъде извършена такава промяна.

По повод на оповестения и обществено обсъждан законопроект, предложен от Министерски съвет на РБ за изменение на НПК и ЗСВ, запознавайки се и със сравнително-правното изследване на структурата на прокуратурите на държавите членки на Европейския съюз и други държави, мога да кажа личното си мнение, че необходимостта от въвеждане на такъв допълнителен механизъм е част от ангажиментите, които следва да бъдат изпълнени от Република България. Тези ангажименти следват препоръките по Механизма за сътрудничество и проверка в

изпълнение на Решенията на Комитета на министрите на Съвета на Европа, във връзка с изпълнение на решенията на Европейския съд за правата на човека, включително и по Независимия анализ на структурния и функционален модел на прокуратурата и анализ на нейната независимост. Извършването на независимо разследване следва да бъде задължително съобразено с конституционния модел, съгласно който единствено Прокуратурата има правомощия да повдига и поддържа обвинение.

2.Как като административен ръководител ще защитавате прокурорите и служителите в Апелативна специализирана прокуратура от евентуални нерегламентирани външни натиск и влияния?

ОТГОВОР:

Мисията на всяко едно длъжностно лице или служител е да служи на институцията, като упражнява честно и отговорно възложените му служебни задачи. Административният ръководител е длъжен да защитава прокурорите и съдебните служители, включително като оказва съдействие и проявява загриженост за тях. В зависимост от естеството на проявения нерегламентиран външен натиск и влияние, в качеството си на административен ръководител бих предприел всички предвидени в закона мерки и способности, като например: осигуряване съответната и адекватна защита, сезиране главния прокурор на РБ, Инспектората на ВСС, ПК на ВСС. Те биха подпомогнали дейността на всеки административен ръководител, както и да предприемат действия за търсене на съответната отговорност.

3.Според Вас, българските граждани разбират ли в достатъчна степен дейността на специализираните наказателни институции?Ако бъдете избран за ръководител на Апелативна специализирана прокуратура, по какъв начин ще насърчавате обществената осведоменост и повишаване на доверието в ръководената от Вас институция?

ОТГОВОР:

За да се повиши доверието във функционирането на една или друга институция, трябва да получи съответното признание от гражданите, които реално възприемат резултатите от работата. Предоставянето на информация от публичен интерес чрез медиите е задължение на прокуратурата и гаранция за правото на информираност на гражданите. Тази информация трябва да бъде предоставена при спазване принципа за невиновност, съблюдаване принципите за зачитане правата на гражданите, защитата на лична информация, защита тайната на разследването, защита на класифицираната информация. В тази връзка намирам за правилно да бъде посочено това, че по-пълна информация не е необходима само и единствено за представяне на конкретни дела по които се работи, а включва и периодичното, публично представяне на крайния резултат от наказателните производства, включително и по тези, по които не са били представени в достатъчна пълна информационна степен на гражданите. Тази информационна дейност може да бъде

насочена и по отношение даване на статистически данни за броя на осъдените лица, наложените наказания, привеждането на присъдата в изпълнение след нейното влизане в сила, наложени мерки за процесуална принуда, наложени обезпечителни мерки и отнети вещи в полза на държавата и др. Това ще покаже на обществото не само ефективността от действията на прокуратурата, но и на съда.

4.Какво мислите за идеите за декриминализиране на „активния“ подкуп и на провокацията към подкуп /чл.307 НК/ ?

ОТГОВОР:

Голяма част от европейските държави - членки на ЕС или извън ЕС, не са обявили провокацията към подкуп в престъпление. Законът за подкупите от 2010 година на Обединеното кралство се счита за изключително строг закон за борба с корупцията, дори и в сравнение с американския Закон за чуждестранните корупционни практики. Този закон изключва наказуемостта в два случая - при надлежно изпълнение функциите на разузнавателните служби и при надлежно изпълнение на функциите на въоръжените сили.

Личното ми становище е, че следва да бъде декриминализиран този текст, защото тогава ще бъде дадена възможност на служителите под прикритие да не се страхуват, че ако осъществят елементи от състава на провокацията към подкуп по време на дейността си, това ще доведе до образуване на наказателно производство срещу тях /липсата на страх в тези служители е изключително важен фактор, за да могат да осъществят дейността си по-активно/. За да може да се използва провокацията към подкуп за уличаване на длъжностни лица в престъпление, необходимо е да се уреди процедура по разрешаване и прилагане на провокацията към подкуп. Според мен, най-добре е разрешението на провокацията към подкуп да става по реда, по който се разрешават СРС, т.е. разрешението да се дава от съдия /каквото е изискването на Съда в Страсбург –вж. Раманаускас срещу Литва, §56/. Уреждане на ясни правила, които следва да се спазват при осъществяването на провокацията към подкуп, може да стане с изменение и допълнение на ЗСРС. Особено внимание трябва да се обърне по отношение въвеждане на гаранции при осъществяване на дейността по провокацията към подкуп; регламентиране начина, по който ще се установи извършването на провокацията към подкуп така, че това да стане чрез използването на достатъчно убедителни доказателства и доказателствени средства –напр. едновременно използване на СРС, белязани пари или установени по безспорен начин предоставени облаги и свидетелски показания. Липсата на принуда и безспорно доказване, изключващо възможността за злоупотреба, ще са изцяло в съответствие с изискванията на Съда в Страсбург, за да може след това провокираният да бъде осъден. При регламентирано предлагане на подкуп от служител под прикритие не се извършва реален подкуп, а се инсценира такъв, при който служителят под прикритие няма свой или не представлява чужд интерес длъжностно лице да извърши дадено действие срещу предлаганата му облага.

5.Трябва ли продължаващото /текущо/ обучение за прокурори да стане задължително? Какви са основните теми, по които би било най-полезно своевременното провеждане на обучения за прокурорите от Специализираната и Апелативната специализирана прокуратури?

ОТГОВОР:

През последните години сме свидетели на динамична законодателна дейност, която е водила след себе си и до променяща се съдебна практика. Поради това е необходимо магистратите непрекъснато да следят законодателните промени с оглед актуализиране на правните си познания и подобряване на своята професионална подготовка. Мнението ми е, че това обучение не би следвало да има задължителен характер. Задължителен характер на обучението трябва да има по отношение на първоначалното назначаване на младши магистрати и при първоначално назначаване на магистрати. Обучителният календар на Националния институт на правосъдието и Обучителният календар на ПРБ за вътрешно ведомствено обучение, дават възможности на всеки един магистрат самостоятелно и съобразно своята необходимост да предприеме съответна инициатива за участие в даден обучителен цикъл. Обменените добри практики, биха могли да бъдат представени и сведени до знанието на прокурорите и служителите и по други начини – тях съм ги посочил в концепцията си /Раздел IV, т.11/.

6.Необходимо ли е да има обща политика за ограничаване на стресовите фактори в работата на магистратите и съдебните служители, а по-специално за административните ръководители?

ОТГОВОР:

Няма спор, че спецификата на работа в системата на прокуратурата създава стресови ситуации, които са породени от различни фактори и не винаги подвластни или контролирани от гледна точка на съществуваща служебна йерархия. Намирам за правилно и подкрепям идеята за извършване анализ на тези фактори и създаване една обща политика за тяхното ограничаване и премахване.

7.Смятате ли, че прокуратурата може да сътрудничи с неправителствени организации и ако „да“, в рамките на какви инициативи и по какви теми може да се осъществява подобно сътрудничество?

ОТГОВОР:

Прокуратурата на Република България осъществява успешно сътрудничество с организации от неправителствения сектор по въпроси, свързани с дейността на прокуратурата и общественно-граждански контрол върху нейната работа. Смятам, че това сътрудничество следва да продължи и по възможност да бъде разширено в сферата на организиране и провеждане обучителни мероприятия и форми за повишаване на професионалната квалификация на магистратите, а също и в областта подобряване информативността за работата на съдебните и правоохранителни органи и повишаването на правните знания и култура на

българските граждани. В рамките на своите функционални възможности и компетентност, при наличието на регламентирани параметри, едно такова сътрудничество може да се осъществи и да допринесе както за повишаване доверието в институцията, така за дейност насочена към развитието на определени ценности в обществото.

Подпис:

/Николай Найденов/